

CZU 343.137

DOI 10.5281/zenodo.3871500

VALOAREA JURIDICĂ ȘI CĂILE DE UTILIZARE A REZULTATELOR ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Alexandru PARENIUC,

*doctor în drept, conferențiar universitar,
decanul Facultății „Drept”
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI*

Alexei PUNGĂ,

*lector al catedrei „Activitatea specială
de investigații și securitate informațională”,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI*

Angela PARENIUC,

*cercetător științific al Centrului de Cercetări
Științifice, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI*

THE LEGAL VALUE AND THE WAYS OF USING THE RESULTS OF THE SPECIAL INVESTIGATION ACTIVITY

Alexandru PARENIUC,

*PhD, associate professor,
dean of the Law Faculty,
Academy “Stefan cel Mare” of MIA*

Alexei PUNGĂ,

*lecturer of the Department “Special investigation activity and information security”,
Academy “Stefan cel Mare” of MIA*

Angela PARENIUC,

scientific researcher of the Center for Scientific Research, Academy “Stefan cel Mare” of MIA

Articolul cuprinde o analiză succintă a procesului de valorificare a informației și de utilizare a rezultatelor activității speciale de investigații în vederea precizării conținutului și modului de obținere a informației colectate prin prisma măsurilor speciale de investigații.

Cuvinte-cheie: acțiune, actele procedurale, acțiuni de urmărire penală, probe, informație, măsurile speciale de investigații, prevenirea criminalității, rezultatele măsurilor speciale de investigații, valorificarea informației.

The article contains a brief analysis of the process of capitalizing of the information and using the results of the special investigation activity in order to specify the content and the way of obtaining the information collected through the special investigative measures.

Keywords: activity, procedural documents, criminal prosecution actions, special investigative measures, crime prevention, the results of the special investigation measures, capitalizing of information.

Introducere. Experiența de aplicare a prevederilor Legii Republicii Moldova nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații în practică deseori semnaleză nedefinitivarea unor norme aparte din lege, necoordonarea acestora cu legislația penală, procesual-penală etc. Aceasta influențează negativ rezultatele luptei cu criminalitatea, eficiența activității subdiviziunilor specializate ale autorităților ce efectuează activitatea specială de investigații și a celor de urmărire penală în direcția prevenirii și combaterii criminalității, precum și căutarea infractorilor ce se eschivează de la urmărirea penală

Introduction. Experience of applying the provisions of the Law of the Republic of Moldova No. 59/2012 on the special investigation activity in practice, usually demonstrates the non-defining of certain norms of the law, their non-coordination with the criminal law, procedural-criminal law etc., the fact that negatively influences the results of the fight against criminality, the efficiency of the activity of the specialized subdivisions of the authorities responsible for the special investigation activity and of the criminal prosecution in the area of crimes preventing and combating, as well as searching for the

sau de la executarea pedepsei penale.

Metode și materiale aplicate. În limitele de studiu al acestui articol, în calitate de metodă de cercetare principală a fost utilizată metoda comparativă de studiere a valorii juridice și a căilor de utilizare a rezultatelor activității speciale de investigații. În afară de metoda comparativă au mai fost utilizate o serie de metode cum ar fi: metoda analizei logice, interpretării logice, clasificării, metoda analitică etc.

Scopul cercetării. În cele ce urmează ne propunem să abordăm valoarea juridică a datelor obținute în urma efectuării activității speciale de investigații în vederea aprecierii modului în care acestea pot fi utilizate în procesul investigării infracțiunilor.

Rezultate obținute și discuții. Legislația contemporană a Republicii Moldova recunoaște direct Codul de procedură penală ca element al bazei juridice a activității speciale de investigații. La aceasta, din punct de vedere istoric, atrag atenția autorii autohtoni ai studiilor și cercetărilor consacrate problemelor activității speciale de investigații. De exemplu, este de remarcat că „activitatea specială de investigații contribuie la realizarea cu succes a activității procesuale, soldată cu realizarea normelor juridico-penale” [1, p.8-9]. Analiza scopurilor și sarcinilor activității speciale de investigații ne permite să concluzionăm că ele sunt îndreptate spre soluționarea cu succes a problemelor procesului penal, prin asigurarea probațiunii urmării penale. Din aceste considerente o importanță majoră o are perfecționarea normelor juridice, care arată legătura dintre activitatea specială de investigații și a procesul penal. Astfel, Șeifer S.A. „atrage atenția asupra unor particularități comune dintre aceste activități” [2, p. 94-97].

Legătura lor, destul de clar, este observată reieșind din prevederile art.24 al Legii RM privind activitatea specială de investigații, care spune: „(1) *Rezultatele măsurilor speciale de investigații pot servi drept temelie pentru efectuarea altor măsuri speciale de in-*

offenders avoiding criminal prosecution or execution of criminal punishment.

Methods and materials applied. Within the study limits of this article, as the main research method, the comparative method of studying the legal value and the ways of using the results of the special investigation activity was used. Apart from the comparative method, a number of methods have been used, such as: logical analysis method, logical interpretations, classification, analytical method, etc.

The purpose of the research. In the following, we suggest to approach the legal value of the data obtained after carrying out the special activity of investigations in order to appreciate how they can be used in the process of offences' investigation.

Obtained results and discussions. The contemporary legislation of the Republic of Moldova directly recognizes the Criminal Procedure Code as an element of the legal basis of the special investigation activity. Historically, the native authors of studies and researches draw attention to this, and particularly to the facts dedicated to the problems of the special investigation activity. For example, it is noteworthy that, “the special investigation activity contributes to the successful completion of the procedural activity, resulting in the fulfillment of the legal-criminal norms” [1, p. 8-9]. The analysis of the goals and tasks of the special investigation activity allows us to conclude that they are aimed at successfully solving the problems of the criminal process, by providing probation for criminal prosecution. For these reasons a major importance has the improvement of the legal norms, which indicates the connection between the special investigative activity and criminal case. Thus, Șeifer S.A. draws attention to some common features of these activities” [2, p. 94-97].

Their connection is quite clear from the provisions of art.24 of the Law of the Republic of Moldova on special investigative activity, which says: “(1) *The results of the special investigations measures may serve*

vestigații în scopul prevenirii criminalității și asigurării securității statului, ordinii publice, precum și în calitate de probe dacă au fost efectuate în cadrul unei cauze penale”. Conform alin.(4), art.93 al Codului de procedură penală, „Datele de fapt obținute prin activitatea specială de investigații pot fi admise ca probe numai în cazurile în care ele au fost administrate și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin.(2), în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizată de către instanța de judecată”.

Reieșind din prevederile art.18 al Legii sus-menționate, un șir de măsuri ale activității speciale de investigații posedă anumite asemănări cu acțiunile de urmărire penală. Aceasta se datorează faptului că și unele și altele constituie procedee de dobândire a informațiilor despre fapte, sunt culese din una și aceeași primă sursă, în afară de aceasta sunt folosite metode de cunoaștere similare: chestionarea-audierea; cercetarea obiectelor și documentelor – cercetarea la fața locului; colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată; interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor – interceptarea comunicărilor etc.

Savantul rus N.A Gromov presupune întemeiat că, „o astfel de asemănare nu trebuie să servească drept temei pentru confundarea lor sau înlocuirea unora cu altele, deoarece acțiunile de urmărire penală nu pot fi efectuate în mod secret, întrucât ele sunt reglementate de prevederile codului de procedură penală. Cu toate acestea, informația dobândită poate și trebuie activ folosită de către ofițerul de urmărire penală în procesul probatoriu pe urmărirea penală. Această admisibilitate se datorează tocmai comunității metodelor de cunoaștere în activitatea specială de investigații și în procesul penal” [3, p. 81-82].

În baza datelor dobândite ca urmare a efectuării activităților speciale de investigații nu pot fi aplicate măsurile de constrângere

as a basis for carrying out other special investigations measures in order to prevent criminality and ensure state security, public order, as well as an evidence if they were carried out in a criminal case”. According to paragraph (4), art.93 of the Code of Criminal Procedure: „The factual data obtained through the special investigation activity can be admitted as an evidence only in cases when they have been administered and verified by the means provided by the paragraph (2), in accordance with the provisions of the procedural law, respecting the rights and freedoms of the person or restricting certain rights and freedoms authorized by the court ”.

Based on the provisions of art.18 of the above mentioned Law, a series of measures of the special investigation activity possess certain similarities with the actions of criminal prosecution. This is due to the fact, that both of them constitute processes for acquiring information about facts, and are collected from one and the same first source, besides this, similar methods of knowledge are used: questioning-hearing; researching of objects and documents – crime scene examination; collection of samples for comparative research; interception and recording of communications and images – interception of communications etc.

Russian scientist N.A Gromov rightly assumes that “such a resemblance should not serve as a basis for confusing them or replacing them with others, because the criminal proceedings cannot be carried out secretly, because they are regulated by the Code of Criminal Procedure. Nevertheless, the acquired information (collected, accumulated) can and should be actively used by the criminal investigation officer in the probation process of the criminal investigation. This admissibility is due precisely to the community of methods of knowledge in the special investigation activity and in the criminal process” [3, p. 81-82].

The state constraint measures cannot be applied based on the data obtained as a result of special investigation activity, if these

statale, dacă aceste rezultate nu au fost incluse în sfera oficială a procesului penal, unde ele trec procedura de colectare, verificare și apreciere a probelor. În caz contrar, datele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații nu pot fi recunoscute ca juridic semnificative în sensul, că în baza lor nu pot fi adoptate decizii procesuale ce au legătură cu limitarea drepturilor constituționale ale persoanelor.

Legea privind activitatea specială de investigații „nu determină o formă procesuală concretă pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații, dar în același timp acceptă folosirea datelor obținute pe această cale în calitate de probe pe cauze penale” [4, art. 24, alin.(1)].

Analiza prevederilor art. 24 al Legii RM privind activitatea specială de investigații demonstrează că legiuitorul utilizează activ noțiunea de „rezultatele măsurilor speciale de investigații”, dar nu tălmăcește conținutul acestora. Conform opiniei savantului rus Ilinâi V.L., „rezultatele activității speciale de investigații reprezintă informația, acumulată de către subdiviziunile investigative, în privința persoanelor și evenimentelor verificate, fapt ce urmează a fi expus într-o anumită formă documentară, de exemplu, sub formă de documente scrise, materiale-purtători de informații foto și/sau video” [5, p. 31].

Un alt savant rus Zajițki V.I. presupune că „rezultatele activității speciale de investigații” trebuie considerate știrile, informațiile obținute în timpul îndeplinirii măsurilor speciale de investigații, stipulate în Lege, sau de la colaboratorii confidențiali și fixată în materialele dosarului special. Aceste date urmează să reflecte circumstanțele comiterii infracțiunii, precum și alte împrejurări ce au importanță pentru investigarea rapidă și completă a infracțiunilor cu ajutorul mijloacelor procesului penal” [6, p. 109]. În mod analogic, își expun părerea și alți cercetători științifici: Meșkov V., Popov V. [7, p. 45].

Spre deosebire de Republica Moldova, în Federația Rusă există un act oficial, legal

results have not been included in the official sphere of criminal process, where they pass the procedure of collection, verification and assessment of the evidence. Otherwise, the data obtained as a result of carrying out special investigative measures cannot be recognized as legally meaningful in that sense, because some procedural decisions cannot be adopted on their basis, which are related to the limitation of the constitutional rights of the persons.

The Law on the special investigation activity does not determine a concrete procedural form for carrying out the special investigation measures, “but at the same time accepts the use of data obtained in this way as evidence for criminal cases” [4, art. 24, alin.(1)].

The analysis of the provisions of art.24 of the Law of the Republic of Moldova No. 59/2012 on the special investigation activity shows us that the active legislator uses the notion of “the results of the special investigations measures”, but without content exposing. According to the opinion of the russian scientist Ilinâi V.L., “the results of the special investigation activity represent the information, accumulated by the investigative subdivisions, regarding verified persons and events, a fact that is to be shaped into a certain documentary form, for example, in the form of written documents, material-photo and/or video” [5, p. 31].

Another russian scientist Zajitsky V.I. supposes that, “the results of the special investigation activity must be considered news; information obtained during special investigative measures, stipulated in the Law, either from confidential employees and fixed in the materials of the special operative record file. These data are intended to reflect the circumstances of the crime, as well as other circumstances that are important for the rapid and complete investigation of crimes through the means of criminal process” [6, p. 109]. Analogically the opinions of other scientific researches are expressed [7, p. 45].

In contrast to the Republic of Moldo-

– „Instrucțiunea despre procedura de prezentare a rezultatelor activității speciale de investigații organelor de cercetare penală, procurorului și judecătorului”, care dezvăluie noțiunea de rezultate speciale de investigații, ca „date faptice, obținute de către subdiviziunile investigative (specializate ce efectuează activitatea specială de investigații), în ordinea prevăzută de Legea Federației Ruse privind activitatea operativă/specială de investigații, despre semnele persoanelor care pregătesc, comit sau au comis fapte ilegale, care se ascund de organele de ocrotire a normelor de drept sau de judecată, ce se eschivează de la răspunderea penală și celor dispărute fără urmă, precum și despre evenimentele și acțiunile care pun în pericol securitatea de stat în domeniul militar, economic și ecologic” [8].

Unii autori ruși au definit drept rezultat al activității speciale de investigații – „Informație investigativă/operativă, conținută în: note, rapoarte ale colaboratorului confidențial, care a îndeplinit măsurile investigative; comunicările surselor confidențiale; concluziile diferitor persoane juridice sau ale persoanelor cu funcții de răspundere; conținutul înregistrărilor foto, video, audio, fixate în timpul efectuării măsurilor investigative; diferite obiecte materiale, obținute atât public, cât și secret, ca urmare a îndeplinirii măsurilor operative/speciale de investigații, despre existența sau lipsa faptelor social periculoase, vinovăția persoanei implicate și altor circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cauzei” [9, p.v84-87; 5, p.v15-20].

Autorii țin să menționeze faptul că până în prezent în Republica Moldova nu este elaborată o terminologie unică privind rezultatele activității speciale de investigații. Savanții autohtoni și practicienii în ultimul timp folosesc pe larg noțiunile de documentare, legalizare și transformare. Din păcate, nici una din noțiunile date nu conține pe deplin esența tuturor proceselor care apar la intersecția celor două domenii de cunoaștere – procesul penal și teoria activității speciale de investigații.

va, Russian Federation has an official and legal document - the “Instruction on the procedure for presenting the results of the special investigation activity to the criminal investigation bodies, the prosecutor and the judge”, which reveals the notion of special investigation results as factual data, obtained by the investigative subdivisions (specialized on special investigation activity), in the order provided by the Law of the Russian Federation on the operative / special investigation activity, about the signs of the persons who are preparing, committing or having committed the illegal acts, that are hiding from the law enforcement bodies or court, which avoid criminal liability and those who have disappeared without any trace, as well as about events and actions which endanger state security in military, economical and ecological areas [8].

Some russian authors have defined as the result of the special investigation activity – “Investigative/operative information, contained in: notes, reports of the agent, who carried out the investigative measures; communications from confidential sources; the conclusions of the different entities, either of persons with responsibilities; content of photo, video and audio recordings, fixed during the investigative measures; different material objects, obtained both publicly and secretly, as a result of carrying out the operative/special investigation measures, about the existence or lack of socially dangerous facts, the guilty of the person involved and other important circumstances for the fair settlement of the case” [9, p. 84-87; 5, p. 15-20].

The authors would like to mention the fact that, so far, in the Republic of Moldova there is no single terminology developed regarding the results of the special investigation activity. National scientists and practitioners lately are widely using the notions of documentation, legalization and transformation. Unfortunately, none of the given notions does not fully contain the essence of all processes, that appear at the intersection of the two fields of knowledge – the criminal

Conform teoriei unanim recunoscute, activitatea probatorie a procesului penal, în calitate de categorie de cunoaștere, poate fi corect înțeleasă în lumina teoriei reflexiei. Evenimentul ilegal se reflectă în mediu și în conștiințele oamenilor sub forma amprentelor directe sau indirecte – urme ale infracțiunilor.

Rezultatele activității speciale de investigații derivă din rezultatele măsurilor speciale de investigații și determină totalitatea informațiilor, datelor factice, obținute în timpul efectuării acestor măsuri. Rezultatele măsurilor speciale de investigații pot să conțină suplimentar și alte informații, de exemplu, despre starea psihologică a persoanelor investigate, care poate fi folosită la înaintarea ipotezelor de lucru sau la pregătirea unor noi măsuri speciale de investigații. Astfel, în timpul „chestionării” pot fi obținute informații neverbale, exprimate prin modalitatea de comportare, emoțiile celui chestionat, ce pot demonstra sinceritatea celui intervievat, nivelul de cunoaștere a evenimentelor investigate, constatarea persoanelor care dispun de informații – potențiali martori.

Activitatea specială de investigații și procesul penal includ nu numai întrebări procedurale, dar și presupun dobândirea informațiilor și utilizarea acestora, adoptarea soluțiilor procesuale și investigativ-tactice. Astfel, rezultatele „Achiziției de control” pot servi drept temei pentru adoptarea deciziilor procesuale, spre exemplu, pornirea dosarului penal și/sau efectuarea acțiunilor de urmărire penală (percheziția, ridicarea, cercetarea la fața locului).

În cadrul activității speciale de investigații, chiar și în cadrul efectuării doar a unei măsuri speciale de investigații, pot fi atinse scopurile activității speciale de investigații, de pildă depistarea semnelor componenței de infracțiune. Drept rezultat poate servi prezența informației veridice și sigure despre infracțiune, în baza căreia poate fi pornită urmărirea penală sau înfăptuirea acțiunilor procesual-penale. Astfel, adoptarea soluțiilor

process and the Theory of the special investigation activity.

According to the unanimously recognized theory, the probative activity of the criminal trial, as a category of knowledge, can be correctly understood in the light of reflection theory. The illegal event is reflected in the environment and the consciences of the people in the form of direct or indirect traces – traces of the crimes.

The results of the special investigation activity derive from the results of the special investigation measures and determine the totality of the information, factual data, received during the execution of these measures. The results of the special investigation measures may contain additional information, for example about the psychological state of the investigated persons, which can be used to submit working hypotheses or to prepare new special investigation measures. Thus, during “Questioning”, nonverbal information can be obtained, expressed by the behavioral mode, the emotions of the questioned person, which can testify about the sincerity of the interviewed person, the level of knowledge of the investigated events, the establishment of the persons who have information – potential witnesses.

The special investigation activity and the criminal process include not only procedural questions, but also involve the obtaining and use of information, the adoption of procedural and investigative-tactical solutions. Thus, the results of the control acquisition can serve as the basis for the adoption of the procedural decisions, for example starting the criminal case and/or carrying out the criminal prosecution actions (search, pick up and field investigation).

In the special investigative activity, even within the framework of carrying out of only one special investigative measure, the goals of the special investigative activity can be achieved for example, by detecting the signs of the crime component. As a result, the presence of truthful and reliable information about the crime can be used, based on which

procesuale, bazate pe rezultatele activității speciale de investigații, sau efectuarea acțiunilor procesuale pot fi îndeplinite numai după îndeplinirea unui complex de măsuri speciale de investigații, de exemplu – „urmărirea vizuală”, „investigația sub acoperire”, „achiziția de control”, „interceptarea comunicărilor”, „livrarea controlată”, chiar dacă rezultatele fiecărei măsuri în parte nu constituie temei pentru efectuarea acțiunilor procesuale. Rezultatele activității speciale de investigații constituie un sistem de date și informații verificate și apreciate. Anume cu acest scop sunt pornite dosarele speciale” [4, art.21].

În legătură cu specificul activității speciale de investigații, rezultatele ei nu pot avea permanent importanță procesuală și în mod public nu pot fi utilizate în cadrul procesului penal. Deseori ele pot fi prezentate în calitate de informații care pot fi folosite la pregătirea și îndeplinirea acțiunilor de urmărire penală.

Rezultatele activității speciale de investigații sunt reflectate în documente de serviciu (rapoarte, note informative, notememorandum, sinteze, dări de seamă, procese-verbale, rapoarte cu informația de la colaboratorii confidențiali, explicațiile participanților la efectuarea măsurilor speciale de investigații sau declarațiile cetățenilor, înscrisurile și alte documente departamentale oficiale. La aceste materiale pot fi anexate obiecte și documente, obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

„În cazul efectuării în cadrul măsurilor speciale de investigații a măsurilor tehnico-operative (utilizarea aparatelor de înregistrare video și audio, de fotografiat și de filmat și alte mijloace tehnice), rezultatele pot fi fixate pe purtători materiali (fizici) de informații cu anexarea la procesul-verbal, în plic sigilat, a purtătorului material de informații” [4, art.22, alin.(2)].

Înseși documentele întocmite (procesul-verbal, raportul, nota, memoriul etc.) nu constituie rezultate ale activității speciale de investigații, deoarece ele reflectă numai informația obținută de ofițerii de investigații

the criminal prosecution or criminal proceedings can be started. Thus, the adoption of the procedural solutions, based on the results of the special investigation activity, or the carrying out of the procedural actions can be carried out only after the execution of a complex of special investigation measures, for example, “visual pursuit”, “undercover investigation”, “control acquisition”, “interception of communications”, “controlled delivery”, even if the results of each measure do not constitute the basis for carrying out the procedural actions. The results of the special investigation activity are a system of verified and appreciated data and information. For this purpose, special files are started [10, art.125, par.(1), art.126, par.(1)].

In relation to the specification of the special investigation activity the obtained results cannot be permanently of a procedural importance and publicly used in the criminal trial. Often, they can be presented as information, which can be used in the preparation and execution of criminal prosecution.

The results of the special investigation activity are reflected in the service documents (reports, informative notes, memorandum notes, summaries, minutes, reports with information obtained from agents, participants’ explanations for carrying out special investigative measures or citizens’ declarations, documents and other official departmental documents). Objects and documents obtained as a result of carrying out special investigative measures can be attached to these materials.

“In case of carrying out within the special investigative measures of the technical-operative measures (the use of video and audio recording equipment, photography and filming equipment and other technical means), the results can be fixed on material (physical) carriers of information with the attachment to the minutes, in the sealed envelope, of the material carriers of information” [4, art.22, par.(2)].

The documents themselves (minutes, report, note, memo etc.) do not constitute

și fixează rezultatele activității lor. Respectiv, rezultatele activității speciale de investigații se află în acele informații, care sunt redată în documentele operative, dar nu înseși sursele documentare.

Rezultatele activității speciale de investigații pot fi folosite în următoarele direcții:

– „pot fi folosite pentru pregătirea și efectuarea acțiunilor de urmărire penală” [10, art.125, alin.(1), art.126, alin.(1)];

– „vor fi utilizate în procesul probațiunii pe dosare penale în corespundere cu prevederile legislației procesul-penale ce reglementează administrarea, verificarea și aprecierea probelor” [10, art.93, alin.(2), pct.8; 4, art.24, alin.(1)];

– „pentru efectuarea altor măsuri speciale de investigații” [4, art.24, alin.(1)];

– în alte scopuri de asigurare a procesului penal.

Rezultatele activității speciale de investigații, care sunt prezentate pentru pregătirea și îndeplinirea acțiunilor de urmărire penală, trebuie să conțină informații despre persoanele ce se ascund de organele de urmărire penală ori judecată, despre posibilele surse de probațiune, persoanele care dispun de informații privind infracțiunile investigate, locul aflării uneltelor și mijloacelor de comitere a infracțiunilor; banii sau alte valori materiale obținute pe cale criminală, alte circumstanțe și fapte care permit a stabili consecutivitatea și volumul de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, ce permit alegerea tacticii potrivite de efectuare a lor, elaborarea metodicii eficiente de investigare a cauzei penale concrete.

Rezultatele activității speciale de investigații, prezentate pentru folosirea acestora în procesul probatoriu, trebuie să permită formarea probelor, care satisfac cerințele legislației procesual-penale, cerute față de probe în general, ce au importanță pentru stabilirea tuturor circumstanțelor necesare de dovedit pe cauza penală, cu indicarea sursei de dobândire a probelor materiale presupuse, precum și alte date ce vor permite a verifica probele dobândite în conformitate cu

results of the special investigation activity, because they reflect only the information obtained by the investigation officers and determine the results of their activity. Respectively, the results of the special investigation activity are contained in that information, which are provided in the operative documents, but not the documentary sources themselves.

The results of the special investigation activity can be used in the following directions:

– “can be used for the preparation and execution of criminal prosecution actions ” [10, art.125, par.(1), art.126, par.(1)];

– “will be used in the process of probation on criminal files in accordance with the provisions of the criminal process legislation, which regards administration, verification and assessment of evidence” [10, art.93, par.(2), pct.8]; 4, art.24, par.(1)];

– “for carrying out of other special investigation measures” [4, art.24, par.(1)];

– for other purposes of ensuring of criminal case.

The results of the special investigation activity, which are presented for the preparation and execution of the criminal prosecution, must contain information about the persons who are hiding from the criminal and judicial bodies, about possible sources of probation, persons who have information about the investigated crimes, means of committing crimes and tools location; criminally obtained money or material values, other circumstances and facts that allow to determine the succession and the volume of carrying out the criminal prosecution actions, which allow the choice of the appropriate tactics for carrying them out, the elaboration of the effective method of investigation of concrete criminal case.

Results of the special investigation activity, submitted for use in the probation process, must allow the formation of evidence, which satisfy the requirements of criminal law legislation, required for evidence in general, which are important for establishing of all the necessary circumstances to prove in

prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizate de către instanța de judecată.

„Prezentarea rezultatelor activității speciale de investigații trebuie să fie efectuată în baza deciziei motivate a conducătorului organului de investigare a infracțiunilor și constă în transmiterea documentelor de serviciu concrete (a procesului-verbal și purtătorului material de informații) procurorului și anexării lor la materialele „dosarului special” [4, art.22, alin.(3)] „cauzei penale” [10, art.135⁵, alin.(3)].

În timpul pregătirii materialelor, este necesar de luat în considerare că „*informația despre forțele (cu excepția persoanelor care acordă sprijin autorităților ce efectuează măsuri speciale de investigații), mijloacele, sursele, metodele, planurile și rezultatele activității speciale de investigații, precum și despre organizarea și tactica desfășurării măsurilor speciale de investigații, care constituie secret de stat, poate fi desecretizată numai în conformitate cu legislația*”. Înainte de a prezenta aceste materiale, urmează de respectat procedura de desecretizare a lor în baza Ordonanței motivate, sancționate de către conducătorul subdiviziunii specializate care efectuează activitatea specială de investigații.

Deci prezentarea rezultatelor activității speciale de investigații presupune următoarele etape:

- emiterea ordonanței/procesului-verbal/raportului de prezentare a rezultatelor activității speciale de investigații organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată;
- emiterea, în caz de necesitate, a ordonanței de desecretizare a unor documente de serviciu, ce conțin secret de stat;
- elaborarea documentelor de însoțire și însăși transmiterea „de facto” a materialelor necesare (expedierea prin poșta specială).

În fiecare caz aparte posibilitatea prezentării rezultatelor activității speciale de investigații ce conțin informații despre tacti-

the criminal case, with the indication of the source of acquisition of presumed material evidence, as well as other data that will allow to verify the obtained evidence according to the provisions of the procedural law, respecting the rights and freedoms of the person or restricting the rights and freedoms authorized by the court.

“The presentation of the results of the special investigation activity must be made on the basis of the motivated decision of the head of the crime investigation body and consists in transmitting the concrete service documents (of the minutes and the information material carrier) to the prosecutor and their attachment to the materials of the special file.” [4, art.22, par(3)] “of criminal case” [10, art.135⁵, par.(3)].

During the preparation of materials, it is necessary to consider that, “*information about sources (except the persons supporting the authorities in carrying out of special investigation measures), means, sources, methods, plans and results of the special investigation activity, as well as the organization and tactics of carrying out the special investigation measures, which constitute state secret, can be declassified only in accordance with legislation*”. Before presenting these materials, the declassification procedure is to be followed on the basis of the reasoned ordinance, sanctioned by the head of the respective investigation body.

Therefore, presentation of the results of the special investigation activity involves the following steps:

- issuing the ordinance / minutes / report presenting the results of the special investigation activity to the criminal prosecution body, the prosecutor or the court;
- issuing, if necessary, the decree on declassification of service documents, which contain state secrets;
- elaboration of the accompanying documents and the “de facto” transmission of the necessary materials (delivery by special mail).

In each particular case, the possibility of presenting the results of the special investigation activity containing information on

ca de organizare a măsurilor speciale de investigații despre mijloacele tehnice speciale utilizate, despre colaboratorii confidențiali din cadrul subdiviziunii specializate care au participat la efectuarea măsurilor speciale de investigații urmează, în mod obligatoriu, să fie coordonată cu executorii acestor măsuri.

Rezultatele activității speciale de investigații nu sunt prezentate în cazul în care:

- nu este garantată securitatea subiecților (participanților) măsurilor speciale de investigații în legătură cu prezentarea și folosirea acestor rezultate în procesul penal;
- utilizarea în procedura penală a acestor rezultate va crea un pericol real de descifrare a datelor despre tactica, forțele, mijloacele, metodele, planurile măsurilor speciale de investigații, identitatea reală a colaboratorilor confidențiali, precum și a persoanelor cu atribuții investigative directe.

În **concluzie**, putem afirma că pentru rezolvarea cu succes a sarcinilor activității speciale de investigații, este necesar ca pe fiecare fapt criminal sau evenimente cognoscibile să fie constatate toate circumstanțele acțiunilor cercetate, care să corespundă adevărului obiectiv. Numai în aceste condiții se poate cu exactitate de soluționat problema privind existența sau lipsa semnelor componente de infracțiune, vinovăția sau nevinovăția unor persoane în timpul săvârșirii infracțiunilor, iar valoarea rezultatelor activității speciale de investigații va contribui la soluționarea justă și corectă a cauzelor aflate în lucru.

Referințe bibliografice:

1. Самойлов В.Г. Правовые морально-этические основы и принципы ОРД ОВД: Материалы и лекции для слушателей и курсантов учебных заведений МВД СССР. Москва, 1984.
2. Шейфер С.А. Доказательственное значение Закона об оперативно-розыскной деятельности, Государство и право. Москва, 1994. - № 1.
3. Громов Н.А. Доказательства, доказывание и использование результатов оперативно-розыскной деятельности: Учебное пособие. Москва: «Приор-издатель», 2006.
4. Legea RM nr.59 din 29.03.2012 privind Activitatea specială de investigații. Publicat: 08.06.2012 în Monitorul Oficial Nr.

the tactics of organizing the special investigation measures, on the special technical means used, about agents within the specialized subdivision who participated in carrying out the special investigation measures, follows in the following way: it must be coordinated with the executors of these measures.

The results of the special investigation activity are not presented in the following cases:

- if the security of the subjects (participants) of the special investigation measures in relation to the presentation and use of these results in the criminal process is not guaranteed;
- the use in these criminal proceedings of these results will create a real danger of deciphering the data of the tactics, the forces, the means, the methods, the plans of the special investigation measures, the real identity of the agents, as well as the persons with direct investigative attributes.

In **conclusion**, we can say that in order to successfully solve the tasks of the special investigation activity, it is necessary that for every criminal fact or cognizable event, all the circumstances of the research actions should be ascertained, which correspond to the objective truth. Only under these conditions can the question of the existence or absence of the signs of the composition of the crime, the guilt or the indictment of persons during the commission of the crimes be accurately solved, and the value of the results of the special investigation activity will contribute to the fair and correct resolution of the cases in work.

- 113-118.
5. Ильинский В.Л. Федеральный закон «Об оперативно-розыскной деятельности», комментарий. Саратов, 1997.
  6. Зажицкий В.И. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности // Комментарий к Федеральному закону «Об оперативно-розыскной деятельности» / Под ред. А.Ю. Шумилова. Москва.
  7. Мешков В.М., Попов В.Л. Оперативно – розыскная тактика и особенности легализации полученной информации в ходе предварительного следствия. Москва, 1999.
  8. Приказ МВД России, Министерства обороны РФ, ФСБ России, Федеральной службы охраны РФ, Федеральной таможенной службы, Службы внешней разведки РФ, Федеральной службы исполнения наказаний, Федеральной службы РФ по контролю за оборотом наркотиков, Следственного комитета РФ от 27 сентября 2013 г. N 776/703/509/507/1820/42/53 5/398/68 «Об утверждении Инструкции о порядке представления результатов оперативно-розыскной деятельности органу дознания, следователю или в суд»<http://base.garant.ru/70531824/#ixzz61ksk71IW>
  9. Доля Е.А. «Использование в доказывании результатов оперативно-розыскной деятельности». Москва 1996. 111 с. ISBN 5-88914-041-8.
  10. Codul procesual penal al RM. Publicat: 07.06.2003 în Monitorul Oficial Nr. 104-110 art. Nr : 447.

Despre autori

Alexandru PARENIUC,
*doctor în drept, conferențiar universitar,
decan al Facultății „Drept” a Academiei
„Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: alexandru.pareniuc@mai.gov.md
tel.:(+373) 79402970*

Alexei PUNGĂ,
*lector al Catedrei „Activitatea specială de
investigații și securitate informațională”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI,
colonel în rezervă,
tel.:(+373) 79705089.*

Angela PARENIUC,
*cercetător științific
al Centrului de Cercetări Științifice,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: angela_pareniuc@mail.ru,
tel.:(+373) 79402709*

About authors

Alexandru PARENIUC,
*PhD, associate professor,
dean of the Law Faculty,
Academy “Ștefan cel Mare” of MIA,
e-mail:alexandru.pareniuc@mai.gov.md
tel.:(+373) 79402970*

Alexei PUNGĂ,
*lecturer of the Department
“Special investigation activity
and information security”,
Academy “Ștefan cel Mare” of MIA,
tel.:(+373) 79705089.*

Angela PARENIUC,
*scientific researcher
of the Center for Scientific Research,
Academy “Ștefan cel Mare” of MIA,
e-mail: angela_pareniuc@mail.ru,
tel.:(+373) 79402709*